

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/67/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513208462
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2513208462.4

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobkyne: K. K., nar. XX.X.XXXX, bytom G., J. XXXX/XX, zastúpenej AK: JUDr. Dalibor Kuciaň, so sídlom Piešťany, Žilinská cesta 130, proti žalovanému: Nemocnica Alexandra Wintera, n.o., IČO: 36 084 221, so sídlom Piešťany, Winterova 66, zastúpeného: Advokátska kancelária MAJLING & NINČÁK, s.r.o., IČO: 35 960 728, so sídlom Bratislava, Palárikova 14, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 67.500,- Eur, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/100/2013-321 zo dňa 21. marca 2018, rozhodujúc aj o návrhu na prerušenie konania, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd návrh žalobkyne na prerušenie konania **z a m i e t a**.

II. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **m e n í t a k**, že rozsudok č. k. 14C/100/2013-282 zo dňa 14.11.2017 a doplniací rozsudok č. k. 14C/100/2013-285 zo dňa 5.12.2017 **z r u š u j e** a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č. k. 14C/100/2013-282 zo dňa 14.11.2017 a doplnacieho rozsudku č. k. 14C/100/2013-285 zo dňa 5.12.2017 zamietol. Rozhodnutie odôvodnil aplikáciou § 277 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Vecne argumentoval tým, že na prejednanie veci nariadil pojednávanie na deň 14.11.2017, na ktoré predvolal právneho zástupcu žalobkyne a právneho zástupcu žalovaného, ktorému predvolanie na pojednávanie doručil do elektronickej schránky dňa 3.8.2017. Právny zástupca žalovaného sa na pojednávanie vo veci nariadené na deň 14.11.2017 nedostavil a právny zástupca žalobkyne na pojednávaní navrhol, aby rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Keďže boli kumulatívne splnené všetky podmienky podľa § 274 písm. a) a b) Civilného sporového poriadku a vo veci ide o žalobu o splnenie povinnosti podľa § 137 písm. a) Civilného sporového poriadku, okresnému súdu nezostávalo iné, než rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 Civilného sporového poriadku a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Žalovaný podal včas návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a doplnacieho rozsudku pre existenciu ospravedliteľných dôvodov, pre ktoré zmeškal pojednávanie vo veci dňa 14.11.2017, v ktorom uviedol, že vzhľadom na doterajší priebeh súdneho konania (vydanie uznesenia Krajského súdu v Trnave zo dňa 31.1.2017 sp. zn. 10Co/26/2016) a aktívnu procesnú aktivitu žalovaného v celom doterajšom súdnom konaní, pri zachovaní všetkej odbornej starostlivosti predpokladal vykonanie odročenia pojednávania na iný najbližší voľný termín konajúceho súdu, prípadne vykonanie pojednávania v neprítomnosti žalovaného. Zároveň k uvedenému návrhu pripojil poverenie zo dňa 13.11.2017, ktorým Advokátska kancelária MAJLING & NINČÁK, s.r.o., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Jána Majlinga poverila advokátskeho koncipienta Mgr. L. O., nar. X.X.XXXX, bytom D. XX, J., zastupovaním žalovaného v predmetnej právnej veci a aj lekársky nález vydaný všeobecným lekárom pre dospelých MUDr. C. G., so sídlom N. X/D, J., z ktorého vyplýva, že dňa 14.11.2017 o 8.30 hod. vykonal ošetrenie L. O. z dôvodu bolesti hlavy, úporného vracania, nevoľnosti a celkovej slabosti. Lekár pacientovi

odporučil kludový režim na lôžku, analgetiká, pri nezlepšení stavu návštevu neurologickej ambulancie. Konštatoval, že advokátsky koncipient poverený zastupovaním žalovaného na pojednávaní konanom dňa 14.11.2017 o 9.00 hod. navštívil dňa 14.11.2017 ambulanciu všeobecného lekára pre dospelých pre nepriaznivý zdravotný stav, kde absolvoval ošetrovanie o 8.30 hod, sám nevyhodnotil svoj zdravotný stav za tak závažný, aby využil službu rýchlej zdravotnej pomoci a ani všeobecný lekár nekonštatoval potrebu hospitalizácie advokátskeho koncipienta. Zdravotný stav advokátskemu koncipientovi nebránil osobne navštíviť ambulanciu všeobecného lekára, a preto mal okresný súd za to, že jeho zdravotný stav nebol natoľko závažný, aby mu bránil minimálne telefonicky kontaktovať okresný súd a ospravedlniť svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu. Ak tak advokátsky koncipient neurobil, nemožno jeho konanie považovať za konanie v súlade so zachovaním odbornej starostlivosti. Na strane žalovaného neexistovala objektívna okolnosť brániaca tomu, aby právny zástupca žalovaného svoju neúčasť na pojednávaní včas ospravedlnil. Žalovaný síce tvrdil, že nebolo možné poveriť iného advokátskeho koncipienta, resp. advokáta zastúpením na predmetnom pojednávaní, uvedené však nepreukázal, čím neuniesol dôkaznú povinnosť na preukázanie svojho tvrdenia. Predpoklad žalovaného (vykonanie odročenia pojednávania na iný najbližší voľný termín konajúceho súdu, prípadne vykonanie pojednávania v neprítomnosti žalovaného) nemá oporu v Civilnom sporovom poriadku, keďže vzhľadom na skutočnosť, že právny zástupca žalovaného sa na pojednávanie vo veci nariadené na deň 14.11.2017 nedostavil, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní, ktoré mu bolo riadne doručené dňa 3.8.2017, bol poučený o následku nedostavenia sa na pojednávanie, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, pričom právny zástupca žalovaného svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, a keďže právny zástupca žalobkyne na pojednávaní navrhol, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie, boli kumulatívne splnené všetky podmienky podľa § 274 písm. a) a b) Civilného sporového poriadku. Okresný súd dôvody, pre ktoré žalovaný zmeškal pojednávanie vo veci dňa 14.11.2017 o 9.00 hod., nepovažoval za ospravedlniteľné, a preto návrh žalovaného zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalovaný, ktorým navrhol uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na odvolací dôvod § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Argumentoval tým, že ospravedlniteľné dôvody špecifikoval v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a dôkaznú povinnosť uniesol predložením lekárskej správy, čím boli splnené podmienky pre uznanie ospravedlniteľného dôvodu pre zrušenie rozsudku pre zmeškanie a dopĺňacieho rozsudku. Okolnosť nemožnosti zúčastnenia sa predmetného pojednávania právneho zástupcovi žalovaného vopred známa nebola a za daných skutkových okolností ani nemohla byť, keďže sa jednalo o náhle akútne zhoršenie zdravotného stavu povereného advokátskeho koncipienta a teda samotný zdravotný stav v danom čase znemožňoval poverenému advokátskemu koncipientovi účasť na predmetnom pojednávaní. Odkaz okresného súdu na uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/184/2009 vyznieva rozporuplne a poukaz na rozsudok sp. zn. 2Cdo/13/1999 sa týka výlučne situácie prípadnej časovej kolízie jednotlivých termínov pojednávania právneho zástupcu. Je irelevantné konštatovanie okresného súdu týkajúce sa preukázania nemožnosti poveriť iného advokátskeho koncipienta, nakoľko poveriť iného advokátskeho koncipienta alebo pracovníka nebolo možné z časového hľadiska a nie z dôvodu možnosti účasti iného pracovníka právneho zástupcu žalovaného na predmetom pojednávaní. Nakoľko zdravotný stav a časový sled pred predmetným pojednávaním objektívne znemožňoval účasť na pojednávaní a vykonanie riadneho a náležitého ospravedlnenia, má za to, že okresný súd de facto konštatoval právnu domnienku, že vykonaním telefonického hovoru na súd bez ohľadu na zdravotný stav povereného pracovníka postačuje pre vykonanie odročenia pojednávania a nevyhovenia návrhu žalobcu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie vo veci. Nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie o tom, že zdravotný stav povereného pracovníka nebol natoľko závažný, naopak z predloženej lekárskej správy vyplýva akútnosť zdravotného stavu a potreba kludového režimu spoločne s užívaním liekov a potreby návštevy neurologickej ambulancie.

3. Žalobca odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalovaného sa vyjadril a uviedol, že napadnuté uznesenie navrhuje potvrdiť. S poukazom na § 18 ods. 1, ods. 2, § 26 ods. 1, 4, § 64 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii konštatuje, že zástupcom žalovaného je advokátska kancelária ako kvalifikovaná osoba, ktorá sa v styku so súdom označila a označuje za súčasť advokátskej profesie, u ktorej sa nielen predpokladá, ale najmä vyžaduje konanie s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou. Vážnosť okolností, ktorými žalovaný ospravedlňuje svoju neprítomnosť, musia byť takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov. Objektívnym dôvodom je skutočne choroba, úraz, úmrtie v rodine a podobne, avšak taký dôvod musí byť výlučne jediný, čisto objektívny a najmä skutočný. Ak sa takýto dôvod "objavuje" popri

advokátovmu predpokladaniu vykonania odročenia pojednávania a popri advokátovmu očakávaní vykonania pojednávania v jeho neprítomnosti, takýto dôvod je sám o sebe neospravedlniteľný, zdiskreditovaný a diskvalifikovaný. Tieto okolnosti a prístup pri jeho profesijnom postavení, ku ktorému sa v styku so súdom prihlásil a hlási, nie je možné považovať za ospravedlniteľný dôvod, dokonca mu boli vopred známe (predpokladal pred pojednávaním), čo je tak v príkrom rozpore s jeho následnou účelovou a tendenčnou obranou. "Náhla zdravotná prekážka", o ktorej by opäť pri zachovaní postupu s odbornou starostlivosťou právneho zástupcu žalovaného, bola zmienka v spise ihneď po pojednávaní (školiteľ - advokát má povinnosť vykonávať dohľad nad advokátskym koncipientom, pod čo patrí i kontrola vecí po pojednávaní, jeho priebeh a výsledok) je v spojení so zarážajúcim predpokladaním odročenia pojednávania prípadne so zarážajúcim očakávaním vykonania pojednávania v ich neprítomnosti, len výrazom zjavného zneužitia práva v zmysle základného princípu uvedeného v čl. 5 Civilného sporového poriadku. Civilný sporový poriadok neumožňuje nevydať kontumačný rozsudok, ak sú splnené všetky zákonné podmienky normované jeho hypotézou, ako v tomto prípade. Ani argument doterajšej "aktivity" neobstojí, nakoľko kontumačný rozsudok môže súd vydať na ktoromkoľvek nariadenom pojednávaní, ak sú súčasne splnené všetky podmienky. Žiaden ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý bolo zmeškané pojednávanie, na ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom pre zmeškanie, neexistuje a ani neexistoval a ide len o dodatočnú snahu o nápravu porušenia povinnosti postupovať s odbornou starostlivosťou, kedy si svoju profesnú povinnosť zúčastniť sa pojednávania nespĺnili a o ochranu svojich práv sa aktívne zaujímajú až po rozhodnutí súdu, na základe splnenia si našej povinnosti (účasť na pojednávaní) a procesnej ostražitosti uplatnenia si našich práv na podanie návrhu na vydanie rozsudku pre zmeškanie, ako výraz postupu s odbornou starostlivosťou s dôsledným využitím a uplatnením všetkých právnych prostriedkov v záujme klienta.

4. Odvolací súd uznesením č. k. 9Co/258/2018-358 zo dňa 25.9.2018 (prvým v poradí) I. výrokom napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie (označené v odseku 1) potvrdil, II. výrokom priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Najvyšší súd uznesením č. k. 1Cdo/198/2019-500 zo dňa 27.5.2020 (na dovolanie žalovaného) uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 25. septembra 2018 sp. zn. 9Co/258/2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení konštatoval, že v konaní o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie súd neskúma splnenie predpokladov pre vydanie samotného rozsudku pre zmeškanie, ale skúma, či žalovaný ne/preukázal existenciu ospravedlniteľného dôvodu zmeškania pojednávania, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, ako to vyplýva z ustanovenia § 277 ods. 2, 3 CSP. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný a jeho právny zástupca sa síce neospravedlnili vopred z účasti na pojednávaní dňa 14.11.2017, vytyčené na 9.00 hod., avšak preukázal lekárskej potvrdením ospravedlniteľný dôvod a to, že bol ošetrovaný lekárskej službou Falck v rovnaký deň ráno o 8.30 hod. v Bratislave a teda sa z ospravedlniteľného dôvodu nemohol dostaviť na pojednávanie vytyčené na 9.00 hod. Preto boli naplnené zákonné dôvody pre zrušenie rozsudku pre zmeškanie a nariadenie nového pojednávania podľa § 277 ods. 2 CSP.

6. V rámci odvolacieho konania navrhla žalobkyňa (podaním zo dňa 19.7.2020) (odvolacie) konanie prerušiť do právoplatného rozhodnutia o ústavnej sťažnosti žalobkyne zo dňa 17.7.2020, ktorú podala na Ústavný súd Slovenskej republiky. Návrh odôvodnila poukazom na § 162 ods. 1 a § 164 Civilného sporového poriadku a tým, že uznesenie Najvyššieho súdu SR, ktorým bolo zrušené uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/258/2018 zo dňa 25.9.2018 považuje za svojvoľné s tým, že rozhodnutie Krajského súdu v Trnave závisí od ústavnoprávnej otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť, resp. sa pre Ústavným súdom Slovenskej republiky rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie Krajského súdu v Trnave. K návrhu pripojila ústavnú sťažnosť s návrhom na dočasné opatrenie alternatívne na odklad vykonateľnosti zo dňa 17.7.2020, z ktorej vyplýva, že sa domáha vydania Nálezu I. Základné právo sťažovateľa podľa článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky garantujúce rovnosť účastníkov v konaní, základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na spravodlivé prejednanie jeho záležitosti podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/198/2019 z 27. mája 2020 v spojení s článkom 1 ods. 1 a článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky porušené, II. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/198/2017 z 27. mája 2020 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie, III. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia. Zároveň sa domáha vydania dočasného opatrenia (I. Krajskému súdu v Trnave ukladá, aby v konaní, ktoré nasleduje po zrušení

uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/198/2019 z 27. mája 2020, zdržal vydania akéhokoľvek rozhodnutia, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v tejto veci alternatívne II. odkladá sa vykonateľnosť uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/198/2017 z 27. mája 2020, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v tejto veci).

7. K návrhu na prerušenie konania sa vyjadril žalovaný tak, že návrh na prerušenie konania navrhol zamietnuť. Argumentoval tým, že nedošlo k vydaniu dočasného opatrenia Ústavným súdom, respektíve nebola odložená vykonateľnosť uznesenia Najvyššieho súdu SR, nie je dôvod konanie Krajského súdu v Trnave prerušiť. Dôvod uvádzaný v návrhu žalobkyne na prerušenie konania nespĺňa ani jednu z obligatórnych a fakultatívnych podmienok na prerušenie konania a strany nenavrhujú prerušenie konania podľa § 163 Civilného sporového poriadku.

8. Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP, súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

10. Ustanovenie § 162 CSP vymedzuje obligatórne dôvody pre prerušenie konania na základe rozhodnutia súdu. Povinnosť súdu prerušiť konanie podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP je nevyhnutné vykladať v intenciách § 193 CSP (Súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti). Prerušenie konania v tomto prípade trvá až do momentu, kým predbežná otázka nie je právoplatne (s konečnou platnosťou) vyriešená.

11. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

12. Fakultatívne prerušenie konania je upravené v ustanovení § 164 CSP, v zmysle ktorého ako jediný fakultatívny dôvod prerušenia konania normuje zákon dôvod, že prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd samotný dal na takéto konanie podnet. Fakultatívne prerušenie konania znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Rozhodujúcim hľadiskom tu bude zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania bude predstavovať skôr reštriktívnu výnimku ako pravidlo. Rozhodnutie súdu môže často závisieť od otázky, ktorá patrí do právomoci iného orgánu ako súdu alebo v kontexte ktorej prebieha konanie na inom súde. Pri rozhodovaní o návrhu na prerušenie konania je potrebné uvažovať v intenciách vhodnosti, nakoľko prípadným prerušením konania, do skončenia iného správneho alebo súdneho konania, môže prísť k predĺženiu konania na dlhú dobu. Na druhej strane ale nie je vhodné, aby dva sudy rozhodli o totožnej otázke na podklade tých istých skutkových okolností odlišne, nakoľko to významným spôsobom oslabuje princíp právnej istoty. Hlavnými kritériami pre posúdenie vhodnosti prerušenia konania podľa § 164 CSP sú vhodnosť, dĺžka konania, právo sporových strán na rýchlu a účinnú ochranu aj v intenciách článku 17 CSP, zamedzenie prípadných odlišných rozhodnutí aj súdov o tej istej otázke na podklade zhodných skutkových okolností a hospodárnosť konania.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 21.7.2020 podala žalobkyňa na Ústavnom súde Slovenskej republiky ústavnú sťažnosť zo dňa 17.7.2020, ktoré bola zaevidovaná pod označením RvP 1623/2020. Uznesením č. k. III. ÚS 398/2020-17 zo dňa 20.10.2020 Ústavný súd Slovenskej republiky ústavnú sťažnosť Denisy Dubskej odmietol ako zjavne neopodstatnenú. V odôvodnení konštatoval, že „Najvyšší súd možno stručne, zároveň však dostatočne zreteľne v napadnutom rozhodnutí sťažovateľke vysvetlil, že účelom právnej úpravy, na základe ktorej žalovaný navrhol zrušenie rozsudku pre zmeškanie, je

umožniť sporovým stranám spornú vec riadne prejednať, pretože je to zmyslom spravodlivého procesu. Penalizácia protistrany s hmotnoprávnym následkom, ktorej sa sťažovateľka prostredníctvom podanej ústavnej sťažnosti domáha, je právnou úpravou považovaná za akceptovateľnú (spravodlivú) v prípade procesnej pasivity, nie v prípade náhlych alebo neočakávaných prekážok. Pre zmiernenie abstraktnej procesnej prísnosti teda Civilný sporový poriadok v § 277 ods. 2 dovoľuje potenciálne nespravodlivo ukrátenej strane dodatočne vysvetliť dôvod jej neúčasti na pojednávaní a pokračovať v spore. Inak by bol spor vedený k procesnej krutosti, ktorá pre svoju podstatu nemôže byť zmyslom právnej úpravy (ius est ars boni et aequi). Z uvedených dôvodov akceptovanie neúčasti advokátskeho koncipienta žalovaného na pojednávaní z dôvodu neočakávaného lekárskeho ošetrovania, a to v okolnostiach prípadu (časová tieseň), nekoliduje so zmyslom na vec aplikovanej právnej úpravy, stojí teda mimo potenciality zásahu do spravodlivosti procesu. Pokračovanie v spore preto ústavný súd nehodnotí ako principiálne problematické. Napokon, pre obe strany ostáva spor stále otvoreným vecnému riešeniu“ ako aj to, že „Bolo bez právneho významu zaoberať sa návrhom na vydanie dočasného opatrenia“.

14. Žalobkyňa žiadala odvolacie konanie prerušiť podľa § 162 ods. 1 písm. a), § 164 CSP z dôvodu, že podala na Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť s tým, že uznesenie Najvyššieho súdu SR, ktorým bolo zrušené uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/258/2018 zo dňa 25.9.2018 považuje za svojvoľné, keď rozhodnutie Krajského súdu v Trnave závisí od ústavnoprávnej otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť, resp. sa pred Ústavným súdom Slovenskej republiky rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie Krajského súdu v Trnave. S poukazom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia je všeobecný súd viazaný rozhodnutím, ktorým bola právoplatne vyriešená otázka, ktorú nie je oprávnený riešiť, resp. rozhodnutím, ktoré môže mať význam pre rozhodnutie všeobecného súdu. V danom prípade takéto rozhodnutie Ústavného súdu SR vydané nebolo, preto viazanosť odvolacieho súdu takýmto rozhodnutím nemohla nastať, čím neboli naplnené predpoklady v zmysle § 162 ods. 1 písm. a), ani § 164 CSP. Odvolaciemu súdu preto nezostalo nič iné ako návrh žalobkyne na prerušenie (odvolacieho) konania ako nedôvodný zamietnuť.

15. Žiadna zo strán následne (po tom, čo sa v dôsledku rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vec stala opäť predmetom odvolacieho konania) nový odvolací návrh (okrem návrhu žalobkyne označeného v odseku 6) ani vyjadrenie nepodala (okrem vyjadrenia označeného v odseku 7).

16. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

17. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 365 ods. 1 písm. a/), ktoré zistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa § 388 CSP zmeniť.

18. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak návrh žalovaného (na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č. k. 14C/100/2013-282 zo dňa 14.11.2017 a dopĺňacieho rozsudku č. k. 14C/100/2013-285 zo dňa 5.12.2017) zamietol.

19. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že uznesením č. k. 5C/30/2009-127 zo dňa 13.3.2013 bola žaloba žalobkyne proti žalovanému o zaplatenie sumy 67.500,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy

v peniazoch a náhradu trov konania vylúčená na samostatné konanie. Podaním zo dňa 12.11.2013 žalovaný s návrhom nesúhlasil, namietal výšku žalovanej sumy a navrhol znalecké dokazovanie. Na pojednávaní dňa 14.11.2013 okresný súd začal dokazovanie vo veci za prítomnosti strán a ich právnych zástupcov. Na pojednávaní dňa 19.12.2013 okresný súd pokračoval v dokazovaní. Uznesením č. k. 14C/100/2013 okresný súd ustanovil forensickú organizáciu Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. za znaleckú organizáciu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie neurológia a infektológia. Dňa 23.3.2015 znalecká organizácia ustanovená okresným súdom predložila znalecký posudok č. 69/2015. Žalovaný sa podaním zo dňa 13.3.2015 vyjadril k znaleckému posudku č. 69/2015. Rozsudkom č. k. 14C/100/2013-217 zo dňa 14.10.2015 okresný súd žalobu zamietol a rozhodol aj o náhrade trov konania. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 10Co/26/2016-244 zo dňa 31.1.2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úpravou zo dňa 26.7.2017 okresný súd vytýčil vo veci pojednávanie na deň 14.11.2017 o 9.00 hod, na ktoré predvolal právnych zástupcov strán, pričom právnemu zástupcovi žalovaného bolo predvolanie doručené dňa 3.8.2017 (elektronická doručka na č.l. 272). Pojednávanie dňa 14.11.2017 sa právny zástupca žalovaného nezúčastnil, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie žalovaného. Rozsudkom pre zmeškanie č. k. 14C/100/2013-282 zo dňa 14.11.2017 I. výrokom okresný súd uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 67.500,- Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorý odôvodnil splnením procesných podmienok. Žalovaného v rozsudku poučil, že odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie nie je prípustné, okrem dôvodov, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia podľa § 356 písm. b) CSP a zároveň ho poučil o možnosti podať v lehote 15 dní od kedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel, návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, ak sa žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci. Doplniacim rozsudkom č. k. 14C/100/2013-285 zo dňa 5.12.2017 okresný súd priznal štátu proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok pre zmeškanie spolu s doplniacim rozsudkom bol žalovanému doručený dňa 7.12.2017 (elektronická doručka na č.l. 289). Dňa 21.12.2017 doručil žalovaný návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a zároveň predložil lekárskeho nálezu zo dňa 14.7.2017 (spolu s poverením zo dňa 13.11.2017 pre Mgr. Nina Rosenberga).

20. Podľa § 277 ods. 2 CSP ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

21. Podľa § 277 ods. 3 CSP návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

22. Rozsudok pre zmeškanie je osobitným typom súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity strán v sporovom konaní, nakoľko v kontradiktórnom procese majú byť nositeľom procesnej iniciatívy subjekty konania, či už na strane žalobcu, ktorý iniciuje konanie a má záujem na jeho efektívnom vedení alebo na strane žalovaného, ktorý, ak má v spore procesne obstať, musí vyvíjať aktivitu vo forme svojej procesnej obrany.

23. Ustanovenie § 277 ods. 2 CSP zakotvuje osobitný spôsob ochrany žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie vo forme návrhu na jeho zrušenie, pričom ak ide o rozsudok pre zmeškanie žalovaného vydaný na pojednávaní (ako je to v posudzovanej veci), môže žalovaný podať návrh na jeho zrušenie iba vtedy, ak z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie. Môže ísť napríklad o neočakávané prekážky zdravotného charakteru, pre ktoré je nespravodlivé sankcionovať žalovaného za porušenie povinnosti, keďže toto porušenie žalovaný nezapríčinil, nakoľko nie je možné vylúčiť, že na jeho strane pred pojednávaním dôjde k nepredvídanej udalosti, ktorej vznik ovplyvniť nemôže. Účelom tejto zákonnej úpravy je teda zabezpečiť žalovanému súdnu ochranu aj v prípade, ak sa z ospravedlniteľného dôvodu neustanoví na pojednávanie, na ktorom súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie.

24. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v konaní o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie sa súd nezaobera tým, či boli splnené zákonné predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie (zákonná úprava vychádza z prezumpcie správnosti rozsudku), ale je oprávnený skúmať len, či žalovaný ne/preukázal existenciu ospravedlniteľného dôvodu zmeškania pojednávania.

25. Z účelu a povahy tohto procesného inštitútu teda možno vyvodiť, že ospravedliteľným dôvodom v zmysle § 277 ods. 2 CSP sú len také okolnosti, ktoré na strane žalovaného nastali neočakávane (neboli mu vopred známe), boli príčinou, že sa nemohol na pojednávanie dostaviť, prípadne svoju neúčast' vopred riadne ospravedlniť a ktoré za danej situácie možno považovať za dôvod ospravedlňujúci zmeškanie konania, keď za ospravedliteľný dôvod nie je možné považovať okolnosť, ktorá žalovanému bola vopred známa, hoci mu objektívne znemožňovala účasť na pojednávaní, ak žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby svoju neúčast' na pojednávaní včas ospravedlnil.

26. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý nepovažoval dôvody, pre ktoré žalovaný zmeškal pojednávanie vo veci dňa 14.11.2017 o 8.30 hod. za ospravedliteľné, nakoľko žalovaný objektívnu nemožnosť včas svoju neprítomnosť ospravedlniť na tomto pojednávaní jednoznačne preukázal listinným dôkazom, ktorý k návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie predložil súdu prvej inštancie, a z ktorého nesporne vyplýva, že právny zástupca žalovaného bol nútený v deň nariadeného pojednávania vyhľadať náhle lekársku pomoc (viď lekárska správa vystavená dňa 14.11.2017 MUDr. C. G., všeobecný lekár pre dospelých, Falck Healthcare a.s. Bratislava, v ktorom ošetrojúci lekár uviedol, že pacient /právny zástupca žalovaného Nino Rosenberg/ bol o 8.30 hod. vyšetrený pre bolesti hlavy, úporné vracanie, nevoľnosť a celkovú slabosť, bol mu doporučený kľudový režim na lôžku).

27. S ohľadom na uvedené v odseku 26 sa odvolací súd stotožnil s argumentáciou žalovaného uvedenou v podanom odvolaní, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko povinnosťou súdu prvej inštancie nebolo primárne skúmať a hodnotiť možnosť žalovaného (právneho zástupcu) ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávaní včas, ale skúmať, či žalovaný ne/preukázal existenciu ospravedliteľného dôvodu.

28. Na základe vyššie uvedeného s poukazom aj na právny názor dovolacieho súdu uvedeného v odseku 26 odôvodnenia uznesenia NS SR č. k. 1Cdo/198/2019-500 zo dňa 27.5.2020 (§ 455 CSP), ktorým je odvolací súd viazaný, odvolací súd dospel k záveru, že boli naplnené zákonné dôvody na zrušenie rozsudku pre zmeškanie (§ 277 ods. 2 CSP), preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, zmenil podľa § 388 CSP a rozhodol tak ako je uvedené v II. výroku tohto rozhodnutia.

29. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie uznesenia súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

30. Dôsledkom zmeny uznesenia súdu prvej inštancie a zrušenia rozsudku pre zmeškanie, ktorým bolo žalobe vyhovené je, že spor medzi stranami sa dostal opäť do štádia, kedy je potrebné o žalobe žalobkyne rozhodnúť.

31. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj dovolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP) zároveň aj dovolacieho konania, nakoľko z dôvodu zmeny uznesenia súdu prvej inštancie je vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

32. Senát dovolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu dovolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).